

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizm Düzeylerinin İncelenmesi

Ebru ARAÇ ILGAR¹, Mehmet YILDIRIM², Gülşah SEDEF³

¹ Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0002-0442-1158>

² Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi. <https://orcid.org/0000-0002-9707-6540>

³ Yozgat Bozok Üniversitesi, Sorgun Meslek Yüksekokulu. <https://orcid.org/0000-0002-6491-5942>

To cite this article/ Atf için:

Araç Ilgar, E., Yıldırım, M., ve Sedef, G. (2024). Beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1), 145-154.

Özet

Bu araştırmanın amacı; beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeylerinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu; 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında Yozgat ilinde görev yapan ve kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 155 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu (cinsiyet, medeni durum, yaş ve mesleki deneyim) ve Sağır ve Oğuz (2012) tarafından geliştirilen "Öğretmenlere Yönelik Örgütsel Sinizm Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizleri ve çözümlenmeleri esnasında, frekans, standart sapma ve skor toplamlarından yararlanılmıştır. Çarpıklık ve basıklık değerleri analiz edilerek, verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiş ve buna göre t testi ve tek yönlü Anova testleri uygulanmıştır. Gerçekleştirilen analizler sonucunda; cinsiyet ve medeni durum değişkenlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre çalıştığı kurumdan uzaklaşma (duygusal-davranışsal) alt boyut puan ortalaması daha yüksek olarak belirlenmiştir. Bekar öğretmenlerin evli öğretmenlere göre çalıştığı kurumdan uzaklaşma (duygusal-davranışsal) ve performansı düşüren etkenler alt boyutları puan ortalamaları daha yüksek olarak tespit edilmiştir. Yaş ve mesleki deneyim değişkenlerine göre ise beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar tespit edilmemiştir.

Anahtar kelimeler: Beden Eğitimi Öğretmeni, Örgüt, Sinizm

Investigation of Physical Education Teachers' Organisational Cynicism Levels

Abstract

The aim of this research is to examine the organisational cynicism levels of physical education teachers. The study group of the research consists of 155 physical education teachers working in Yozgat province in the 2022-2023 academic year and determined by using the convenience sampling method and participating in the study voluntarily. Personal information form (gender, marital status, age and professional experience) and "Organisational Cynicism Scale for Teachers" developed by Sağır and Oğuz (2012) were used as data collection tools. During the analysis and analysis of the data, frequency, standard deviation and score totals were used. Skewness and kurtosis values were analysed and it was determined that the data showed normal distribution and accordingly t test and OneWayAnova tests were applied. As a result of the analyses, significant differences were found between the organisational cynicism levels of physical education teachers according to gender and marital status variables. The mean score of the sub-dimension of distancing from the institution (emotional-behavioural) of female teachers was higher than male teachers. The mean scores of single teachers were found to be higher than married teachers in the sub-dimensions of distancing from the institution (emotional-behavioural) and factors decreasing performance. There were no statistically significant differences between the organisational cynicism levels of physical education teachers according to age and professional experience variables.

Keywords: Physical Education Teacher, Organisation, Cynicism

GİRİŞ

Eğitim bireylerin kalıtsal güçlerini olgunluk seviyesine getirip, istenen özelliklere odaklanmış yeni bir kimliğe kavuşmakta kullanılacak önemli bir araçtır. Bireylere bilgi ve beceri edindirmenin yanı sıra eğitim; toplum hayatının devam etmesini ve kalkınmasını sağlayacak ölçüde ve nitelikte değer kazandırmak, mevcut değerlerin korunmasını sağlamak, yeni ve eski değerlerin uyuşmasını sağlamak gibi sorumlulukları taşır (Balci, 2004).

Örgün eğitimin geliştirilmesinin öğretmenin rolü oldukça büyüktür. Her ne kadar ilerleyen ve gelişen teknoloji, kitle iletişim araçları gibi şeylerin öğretmen'in yerini zamanla aldığı söylene de öğretmenin eğitim sürecindeki yeri ve rolünü azaltmamış, hatta daha da arttırmış, ona yeni roller yüklemiştir (Alıcıgüzel, 1998).

Türkiye'de öğretmenlik mesleğine verilen önem ve statü, gelir ile bağlantılı olarak değerlendirilmektedir. Öğretmen maaşlarının düşüklüğü, toplumun öğretmene yüklediği işlev ile bağdaşmadığı sıklıkla dile getirilmektedir" (Tatlıdil, 1993). Beden eğitimi öğretmenlerinin, ülke sporunun gelişmesi, yaygınlaşmış başarı elde etmesi açısından önemi oldukça büyüktür. Bir çok farklı spor branşında antrenör, hakem ve ya koordinatör olarak görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sayısının oldukça fazla olduğu görülmektedir (Karaküçük, 1991). Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi; beden, ruhen, zihnen ve sosyal yönlerden, toplumun sağlıklı bir yapıya kavuşmasını sağlayarak genel eğitimin oluşmasında önemli rol oynar" (Karaküçük, 1991).

Bir beden eğitimi öğretmeni; taşıdığı kişisel ve mesleki özellikler açısından çevresine örnek teşkil etmeli, beden eğitimi ders etkinliklerinde belirlediği hedeflere hangi yoldan ulaşabileceğini bilmeli, okuldaki idarecilerle işbirliği içerisinde oyun ve spor alanları oluşturmalı, gerekli ders materyallerini temin edebilmeli, bu spor alanlarının temizliğine ve düzenine özen gösterilmeli, okula ait eğitsel faaliyetlerde olumlu tutumu ve verimli çalışmalarını her şekilde takdir edilen, önemsenen ve örnek gösterilen bir eğitimci olmalıdır (Harmandar, 2004).

Örgüt tanımının basit bir şekilde yapmanın birtakım zor yönleri vardır. Bireyler; dernekler, okul, klüp ve şirketler, kamu kuruluşları, siyasi partiler gibi bir çok örgütle iç içedirler. Bu duruma rağmen, örgütü meydana getiren unsurları belirlemede zorluk yaşanmaktadır (Schein, 1976). Örgüt bir takım amaçlara hizmet etmek için koordine bir şekilde yapılandırılmış, insanların birlikte hareket ettiği topluluğa denir (Ellis ve Dick, 2003; Thompson ve Strickland, 2003). Örgüt iş bölümü oluşturularak, bir plan ve disiplin doğrultusunda, anlaşılır ve ortak bir amaç için ya da amacın gerçekleşmesinde bir grup insanın yönetimle eş zamanlı hareket etmesi olarak da tanımlanmaktadır (Schein, 1978).

Örgütler, içinde bulunduğu toplumun kültürel bütünlüğünün ve varlığının bir parçası olup, bireylerin varlığı ile mana kazanan bir yapıdadırlar. Örgütleri oluşturan bireyleri birbirinden ayıran bazı şahsi davranışlar, tutumlar, inançlar ve amaçlar olduğu gibi örgüt yapılarında zamanla belli özelliklere sahip şahsi yapı geliştirebilmektedir. Bunu örgüt kültürü olarak ifade etmek mümkündür (Kıral, 2008).

Kelime kökenini yaklaşık M.Ö. 500 yıllarında ortaya çıkan sinizm kelimesi (Metzger, 2004) Antik Yunan felsefesinin düşüncesinden "sinik (kinik)" kelimesinden olduğu görülmektedir

(Mantere ve Martinsuo, 2001). İnsanların sadece kendi çıkarları için uğraştığı, çıkarlarını herşeyin üzerinde ve herkesten üstün tuttuğunu düşünen ve herkesi bu düşüncede gören kişiler ‘sinik’ olarak adlandırılmış ve bunu anlatmaya, açıklamaya çalışan düşünceye ise ‘sinizm’ denilmektedir (Andersson ve Bateman, 1997). Örgütsel sinizmin temel inancı; adalet, dürüstlük, doğruluk, içtenlik ve samimiyetten uzak olmak olarak nitelendirilir. Örgüt içerisinde liderin, kişisel çıkarını gözetenek, örgütte hilelere yol açan davranışlara sebep olurlar (Abraham, 2000).

Sinizm konusunda yapılan diğer araştırmalarda, sinizm kelimesinin değişik disiplinlerdeki etkisini farklı açılardan değerlendirmişlerdir (Ulaş, 2002; Hançerlioğlu, 1993; Hançerlioğlu, 2000; Schyns ve Koop, 2007; Goldner, Ference ve Ritii, 1977; Brandes, 1997). Sinizm kelimesi çok geniş anlamlı bir kavram olup, kelime kökünden de anlaşıldığı gibi felsefi temellere dayandığı gibi; sosyoloji, psikoloji, din, yönetim bilimleri, politika bilimleri gibi sosyal bilimin farklı alanlarına çalışma konusu olmuştur.

Gerçekleştirilen bu araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeylerinin incelenmesi amaçlanmış olup, aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

Beden eğitimi öğretmenlerinin;

- Cinsiyet
- Yaş
- Mesleki deneyim
- Medeni durum değişkenlerine göre örgütsel sinizm düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin yönetim sürecinde algılanan örgütsel sinizm düzeyinin incelenmesi amaçlandığı için betimsel tarama yöntemi kullanılmıştır. Böylelikle uygulanan ölçeklerden elde edilen verilerin analizi ile mevcut durum betimlenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında Yozgat ilinde görev yapan, kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenen ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 155 Beden Eğitimi Öğretmeni oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırma da, araştırmacı tarafından oluşturulan 4 soruluk Kişisel Bilgi Formu ve veri toplama aracı olarak Sağır ve Oğuz’un (2012), Brandes, Dharwadkar ve Dean (1999) ve Eaton (2000) ölçeklerinden yararlanarak geliştirdiği 25 maddelik “Öğretmenlere Yönelik Örgütsel Sinizm Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek toplamda 25 maddeden oluşan 5 aralıklı likert tipi bir ölçektir. Ölçekte 1 “Kesinlikle katılmıyorum”, 2 “Katılıyorum”, 3 “Kararsızım”, 4 “Katılıyorum”, ve 5 “Katılmıyorum” anlamına gelmektedir. Yüksek puanlar yüksek düzeyde örgütsel sinizm düzeyini göstermektedir. Ölçeğin 1. alt boyutu “Çalıştığı Kurumdan

Uzaklaşma (Duygusal-Davranışsal)”, ikinci alt boyutu “Performansı Düşüren Etkenler”, üçüncü alt boyutu “Okula Karşı Olumsuz Tutum” ve dördüncü alt boyutu ise “Çalışanların Kararları Uygulamalara Katılımı” olarak adlandırılmıştır. Cronbach Alfa iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı birinci alt boyut için .86, ikinci boyut için .88, üçüncü alt boyut için .85, dördüncü alt boyut için .68 ve ölçeğin tamamı için .89 olarak bulunmuştur.

Veri Toplama Yöntemi

Araştırmanın amacı doğrultusunda, pandemi süreci göz önünde bulundurularak, oluşturulan Kişisel Bilgi Formu ve Örgütsel Sinizm Ölçeği verileri Google Formlar üzerinden elektronik olarak toplanmıştır. Araştırma 29/03 karar numarası ile 24.04.2022 tarihli Yozgat Bozok Üniversitesi Etik Komisyonu değerlendirmesi sonucunda uygun bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Katılımcıların ölçek formunda yer alan ifadelere verdikleri cevaplar puanlanarak SPSS 17 paket programına işlenmiştir. Verilerin analizleri ve çözümlenmeleri esnasında, frekans, standart sapma ve skor toplamlarından yararlanılmıştır. Çarpıklık ve basıklık değerleri analiz edilerek, verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiş ve buna göre t testi ve tek yönlü Anova testleri uygulanmıştır. Anlamlılık düzeyi 0.05 olarak belirlenmiştir.

Tablo 1. Ölçek alt boyutlarına ait çarpıklık ve basıklık değerleri

Alt Boyutlar	n	Çarpıklık	Basıklık
Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma (Duygusal-Davranışsal)	155	.419	-.199
Performansı Düşüren Etkenler	155	-.150	-.833
Okula Karşı Olumsuz Tutum	155	.957	.044
Uygulamalara Katılımı	155	-.840	.460

BULGULAR

Beden eğitimi öğretmenlerinin demografik özelliklerine ilişkin bulgular Tablo 2’ de belirtilmiştir.

Tablo 2. Demografik özelliklere göre frekans ve yüzde dağılımı

	f	%	
Cinsiyet	Erkek	93	60
	Kız	62	40
	Toplam	155	100
Yaş	22-29 yaş	23	14.8
	30-35 Yaş	22	14.2
	36-40 Yaş	36	23.3
	41 ve üzeri	74	47.7
	Toplam	155	100
Mesleki Deneyim	1-5 Yıl	25	16.1
	6-10 Yıl	29	18.7
	11-15 Yıl	27	17.4
	16-20 Yıl	29	18.7
	21-25 Yıl	30	19.4
	26-30 Yıl	15	9.7
Medeni Durum	Bekar	48	31
	Evli	107	69
	Toplam	155	100

Tablo 2 incelendiğinde beden eğitimi öğretmenlerinin %60'ı erkek %40' ı kadındır ve %31'i bekar %69' u evlidir. Öğretmenlerin %14,8'i 22-29, %14,2'si 30-35, %23,2'si 36-40 ve %47,7'si 41 yaş ve üzeri olduğu görülmüştür. Mesleki kıdem sorusuna öğretmenlerin %16,1'i 1-5 yıl, %18,7'si 6-10 yıl, %17,4'ü 11-15 yıl, %18,7'si 16-20 yıl, %19,4'ü 21-25 yıl ve %9,7'si 26-30 yıl cevabını vermiştir.

Tablo 3. Cinsiyet değişkeni analiz sonuçları

	Cinsiyet	n	X± Ss	t	p
Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma (Duygusal-Davranışsal)	Erkek	93	2,31±,82	-2,742	,007*
	Kadın	62	2,68±,83		
Performansı Düşüren Etkenler	Erkek	93	2,98±1,15	-1,032	,301
	Kadın	62	3,16±,91		
Okula Karşı Olumsuz Tutum	Erkek	93	1,91±1,02	-,883	,373
	Kadın	62	2,06±1,11		
Çalışanların Kararları Uygulamalara Katılımı	Erkek	93	3,98±,96	,949	,345
	Kadın	62	3,83±,94		

p<0,05

Yapılan analizler sonucunda, cinsiyet değişkeni ile öğretmenlerin sinizm düzeyleri arasında, “Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma” alt boyutunda anlamlı fark bulunurken, diğer alt boyutlarda anlamlı fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma alt boyutunda ortaya çıkan anlamlı farklılaşmanın, kadın öğretmenlerin sinizm düzeylerinin erkek öğretmenlerin sinizm skorlarından anlamlı derecede yüksek olmasından kaynaklandığı görülmüştür.

Tablo 4. Medeni durum değişkeni analiz sonuçları

	Medeni Durumu	n	X± Ss	t	p
Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma (Duygusal-Davranışsal)	Bekar	48	2.72±.90	2.589	.010*
	Evli	107	2.34±.79		
Performansı Düşüren Etkenler	Bekar	48	3.31±1.06	1.973	.050*
	Evli	107	2.98±.1.05		
Okula Karşı Olumsuz Tutum	Bekar	48	2.17±1.18	1.575	.174
	Evli	107	1.88±.99		
Çalışanların Kararları Uygulamalara Katılımı	Bekar	48	3.85±.97	-.557	.575
	Evli	107	3.95±.95		

p<0,05

Araştırmaya katılan öğretmenlerin sinizm düzeyleri ile medeni durumları arasında anlamlı fark bulunup bulunmadığına dair yapılan analiz sonuçları incelendiğinde, “Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma” alt boyutunda anlamlı farklılaşma bulunurken, diğer alt boyutlarda anlamlı fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma alt boyutunda ortaya çıkan anlamlı farklılaşmanın bekar öğretmenlerin sinizm skorlarının, evli öğretmenlerin sinizm skorlarından anlamlı derecede yüksek çıkmasından kaynaklandığı görülmektedir.

Tablo 5. Yaş değişkeni analiz sonuçları

	Yaş	n	X± Ss	F	p
Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma (Duygusal-Davranışsal)	22-29 Yaş	33	2.65± .73	2.074	.106
	30-35 Yaş	126	2.66±.95		
	36-40 Yaş	89	2.56±.92		
	41 ve üzeri	22	2.29±.78		

Performansı Düşüren Etkenler	22-29 Yaş	33	3.23±1.17	.765	.516
	30-35 Yaş	126	3.20±1.09		
	36-40 Yaş	89	3.13± 1.00		
	41 ve üzeri	22	2.92± 1.05		
Okula Karşı Olumsuz Tutum	22-29 Yaş	33	2.43±1.33	.2.662	.051
	30-35 Yaş	126	2.22±1.12		
	36-40 Yaş	89	1.78±.89		
	41 ve üzeri	22	1.85±.99		
Uygulamalara Katılımı Çalışanların Kararları Uygulamalara Katılımı	22-29 Yaş	33	3.87±1.02	.573	.634
	30-35 Yaş	126	4.04±.77		
	36-40 Yaş	89	3.77±.97		
	41 ve üzeri	22	3.98±.98		

p<0.05

Araştırmaya katılan öğretmenlerin sinizm düzeyleri ile yaş değişkeni arasında yapılan analiz sonuçlarına göre, alt boyutların tamamında istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuca göre öğretmenlerin yaşlarının sinizm düzeylerine herhangi bir etkisinin olmadığı söylenebilir.

Tablo 6. Mesleki deneyim değişkeni analiz sonuçları

	Deneyim	n	X± Ss	F	p
Çalıştığı Kurumdan Uzaklaşma (Duygusal-Davranışsal)	1-5 Yıl	25	2.60± .90	1.831	.110
	6-10 Yıl	29	2.54±.80		
	11-15 Yıl	27	2.34± .86		
	16-20 Yıl	29	2.40±.92		
	21-25 Yıl	30	2.67± .75		
	26-30 Yıl	15	1.95±.64		
Performansı Düşüren Etkenler	1-5 Yıl	25	3.37± 1.23	1.444	.212
	6-10 Yıl	29	3.17±.96		
	11-15 Yıl	27	3.17±1.05		
	16-20 Yıl	29	2.73±.95		
	21-25 Yıl	30	3.07± 1.01		
	26-30 Yıl	15	2.71±.1.21		
Okula Karşı Olumsuz Tutum	1-5 Yıl	25	2.34± .1.31	1.198	.313
	6-10 Yıl	29	1.86±.99		
	11-15 Yıl	27	1.85± .96		
	16-20 Yıl	29	1.93±.98		
	21-25 Yıl	30	2.10± 1.13		
	26-30 Yıl	15	1.60±.78		
Çalışanların Kararları Uygulamalara Katılımı	1-5 Yıl	25	4.10± .95	1.350	.247
	6-10 Yıl	29	4.05±.87		
	11-15 Yıl	27	3.75± .87		
	16-20 Yıl	29	3.87±.96		
	21-25 Yıl	30	3.67± 1.17		
	26-30 Yıl	15	4.30±.61		

p<0.05

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin sinizm düzeylerine etki edip etmediğine dair yapılan analiz sonuçlarına bakıldığında, sinizm ölçeği alt boyutlarının tamamında, mesleki deneyim yılı değişkeni ile aralarında istatistiksel olarak anlamlı farklılaşma bulunmadığı görülmüştür. Bu sonuca göre, mesleki deneyim yılının, öğretmenlerin sinizm düzeylerine herhangi bir etki etmediği söylenebilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı; ele alınan bazı değişkenlere göre beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeylerinin incelenmesidir.

Araştırmada, cinsiyet değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre çalıştığı kurumdan uzaklaşma (duygusal-davranışsal) alt boyut puan ortalaması daha yüksek olarak belirlenmiştir. Bu sonuç, beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeyleri üzerinde cinsiyetin önemli bir etkisi olduğunu göstermektedir. Kadın öğretmenlerin, erkek öğretmenlere göre, çalıştıkları kurumdan uzaklaşma alt boyutunda daha yüksek puanlar elde etmesi, örgütsel sinizmin cinsiyete bağlı olarak nasıl farklılık gösterebileceğine işaret etmektedir. Kadın öğretmenlerin duygusal-davranışsal uzaklaşma düzeylerinin daha yüksek olması, onların çalışma ortamlarındaki stres faktörlerinin veya iş doyumunu eksikliklerinin daha fazla olabileceğini gösterebilir. Ayana (2016), Gedik ve Üstüner (2022), Görgülü Güvenir (2023), İpek ve Erdem (2021) ve Yalçın (2022) tarafından yapılan araştırma sonuçlarında da cinsiyete göre örgütsel sinizm arasında anlamlı farklar tespit edilmiştir.

Araştırmada medeni durum değişkenine göre beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bekar öğretmenlerin evli öğretmenlere göre çalıştığı kurumdan uzaklaşma (duygusal-davranışsal) ve performansı düşüren etkenler alt boyutları puan ortalamaları daha yüksek olarak tespit edilmiştir. Bekar öğretmenlerin, evli olan meslektaşlarına kıyasla daha yüksek düzeyde duygusal-davranışsal uzaklaşma ve performansı düşüren etkenler yaşadığını belirlemek, iş yaşamında medeni durumun etkisinin olduğunu göstermektedir. Bekar öğretmenlerin, evli olan meslektaşlarına göre daha yüksek düzeyde örgütsel sinizm yaşaması, çalışma ortamlarındaki sosyal destek sistemlerinin eksikliği veya kurumsal yapıların bekar çalışanları desteklemekte yetersiz olmasıyla ilgili olabilir. Delken (2004) yapmış olduğu çalışmada bekâr çalışanların evli çalışanlara göre örgütsel sinizm düzeylerinin fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmada; yaş ve mesleki deneyim değişkenlerine göre beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir. Bu sonuç, iş yaşamındaki deneyimlerin veya yaşa bağlı faktörlerin, beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeylerine etkisinin olmadığını göstermektedir. Genç ve deneyimli öğretmenler arasında iş yaşamı deneyimlerinin ve örgütsel tutumlarının benzer olabileceğini veya yaşın örgütsel sinizm üzerinde belirleyici bir faktör olmadığını işaret edebilir. Ancak yine de genç ve deneyimli öğretmenler arasındaki ihtiyaçların farklılık gösterebileceğini göz önünde bulundurarak, kurumların çalışanlarına yönelik destek ve gelişim programlarını yeniden değerlendirmeleri gerekebilir. Polatcan (2012) okul yöneticileri üzerine yapmış olduğu çalışmada örgütsel sinizmin tutumlarında, yaş değişkeni açısından anlamlı bir farklılık olmadığı gözlenmiştir. Uyar Bulut (2018) öğretmenler üzerine yapmış olduğu çalışmada, örgütsel sinizmin yaş değişkeniyle karşılaştırılmasında anlamlı bir farklılığa ulaşmamıştır. Kanat (2019) hemşireler üzerinde yapmış olduğu çalışmalarda örgütsel sinizm ile yaş değişkeni arasında anlamlı bir farklılığa ulaşmamıştır. Yine Tayfun ve Çatır (2014) hemşireler üzerinde yaptıkları çalışmada örgütsel sinizm genelinde toplam kamu görev süresi

bağlamında anlamlı farklılığa ulaşmamışlardır. Sur (2010) büro çalışanları üzerinde yaptığı çalışmada örgütsel sinizm ile toplam kamu görev süresi özelinde anlamlı farklılığa rastlamamıştır. Elfiltili vd. (2008) Akdeniz Üniversitesi yönetici sekreterleri üzerine yaptığı bir çalışmada, örgütsel sinizm ile toplam kamu görev süresi değişkeni arasında anlamlı farklılığa rastlamamıştır.

Sonuç olarak, bu araştırma, beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeylerini etkileyen faktörleri anlamak için önem arz etmektedir.. Cinsiyet ve medeni durum gibi kişisel faktörlerin, öğretmenlerin iş yaşamlarındaki deneyimleri üzerinde belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Bu bulguların, eğitim kurumları ve insan kaynakları yönetimi politikalarının geliştirilmesine ve öğretmenlerin iş yaşamlarının iyileştirilmesine katkıda bulunması beklenmektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki önerilere yer verilmiştir;

- Kadın öğretmenlerin ve bekar öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerinin daha yüksek olması göz önüne alındığında, kurumlar bu gruplara yönelik destek programları ve mentorluk imkanları oluşturabilir. Bu programlar, öğretmenlerin iş yaşamlarında daha iyi bir denge kurmalarına ve profesyonel gelişimlerini desteklemelerine yardımcı olabilir.
- Kurumlar, çalışma ortamlarını daha destekleyici hale getirerek ve iş yükünü dengeleyici önlemler alarak öğretmenlerin iş stresini azaltabilirler.
- Kurumlar, cinsiyet ve medeni durum gibi faktörlerin öğretmenlerin iş deneyimlerini etkileyebileceği konusunda farkındalığı artırmalıdır.
- Öğretmenlerin yaş, cinsiyet ve medeni durum gibi farklılıkları dikkate alarak düzeyli destek programları oluşturulabilir. Bu programlar, her bir grup için özelleştirilmiş destek sağlayarak öğretmenlerin ihtiyaçlarını daha etkili bir şekilde karşılayabilir.
- Kurumlar, öğretmenlerin görüşlerini düzenli olarak alarak ve geri bildirim süreçlerini güçlendirerek, çalışma koşullarını iyileştirmek için daha bilinçli ve etkili kararlar alabilirler. Bu süreçler, öğretmenlerin kurumlarına daha fazla bağlılık duymalarını ve daha olumlu bir çalışma deneyimi yaşamalarını sağlayabilir.
- Öğretmenlerin örgütsel deneyimlerini anlamak için kapsamlı anketler ve görüşmeler yapılabilir. Bu çalışmalar, öğretmenlerin duygusal-davranışsal uzaklaşma, iş doyumunu ve motivasyon gibi konulardaki görüşlerini detaylı şekilde belirlemeye yardımcı olabilir.

KAYNAKLAR

- Abraham, R. (2000). Organizational cynicism: Bases and consequences. *Genetic, Social, and General Psychology Monographs*, 126(3), 269-292.
- Alicıgüzel, İ. (1998). *Çağdaş Okulda Eğitim ve Öğretim*. İstanbul: Sistem Yayınları Eğitim Dizisi.
- Andersson, L.M. ve Bateman, T.S. (1997). Cynicism in the Workplace: Some Causes and Effects, *The Journal of Organizational Behavior*, 18, 449-470.

- Ayana, Ç. (2016). *Duygusal zekâ ve duygusal emeğin örgütsel sinizm algısına etkisi: beş yıldızlı otel işletmelerinde bir uygulama* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon
- Balcı, B. (2004). *Milli Eğitime Bağlı Meslek Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İş Tatmini* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Brandes, P. Dharwadkar, R., ve Dean, J. W. (1999). Does organizational cynicism matter? Employee and supervisor perspectives on work outcomes. *Eastern Academy of Management Proceedings*, 150–153.
- Brandes, P.M. (1997). *Organizational Cynicism: Its Nature, Antecedents and Consequences*. Doctora Dissertation. The University of Cincinnati.
- Delken, M. (2004). *Organizational cynicism: A study among call centers*. Master thesis, University of Maastricht.
- Eaton, J.A. (2000). *A Social Motivation Approach To Organizational Cynicism*, Dissertation Master of Arts, Faculty of Graduate Studies, York University, Toronto.
- Efiliti, S., Gönen, Y., ve Öztürk, F. (2008). *Örgütsel sinizm: Akdeniz Üniversitesinde görev yapan yönetici sekreterler üzerinde bir alan araştırması*. 7. Ulusal Büro Yönetimi ve Sekreterlik Kongresi, 24, 1-14.
- Ellis S. Dick, P. (2003). *Introduction To Organizational Behavior*, Berkshire: McGraw Hill.
- Gedik, A., ve Üstüner, M. (2019). Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerine müdür yönetim algısının etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (37), 53-68.
- Goldner, F.H., Ritti, R.R., ve Ference, T.P. (1977). The Production of Cynical Knowledge in Organizations, *American Sociological Review*, 42(4), 539-551.
- Görgülü Güvenir, N. (2023). *Okul müdürlerinin yönetsel iletişim stilleri ile öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Pamukkale.
- Hançerlioğlu, O. (1993). *Dünya İnançları Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Hançerlioğlu, O. (2000). *Felsefe Ansiklopedisi Kavramlar ve Akımlar*. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Harmandar, İ. H. (2004). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- İpek, Z. H., ve Erdem, M. (2021). Lise öğretmenlerinin duygusal zeka ve örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 321-368.
- Kanat, B. (2019). *Hemşirelerde örgütsel sinizmin örgütsel bağlılık üzerindeki etkisinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Karaküçük, S. (1991). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Faaliyet Alanları*, Ankara: Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Yayını.
- Kıral, E. (2008). *Örgüt Meczaları: Kültür Olarak Örgütler* (Ed. A. Balcı), Ankara: Ekinoks Yayınevi.

- Mantere, S., ve Martinsuo, M. (2001). *Adopting and questioning strategy: exploring the roles of cynicism and dissent*. Paper to be presented at 17th EGOS. European Group for Organisation Studies, Colloquium, July 5-7, 2001 Lyon, France.
- Metzger, M.D. (2004). *A Qualitative Inquiry into the Formation of Beliefs in a Police Organization*. Doctoral Dissertation. The George Washington University, Washington,
- Polatcan, M. (2012). *Okul yöneticilerinin liderlik davranışları ile öğretmenlerin örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişki: Karabük ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya
- Sağır, T., ve Oğuz, E. (2012). Öğretmenlere Yönelik Örgütsel Sinizm Ölçeğinin geliştirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 9(2), 1094-1106.
- Schein, E. H. (1978). *Örgüt Psikolojisi*. (Çeviren: Mustafa Tosun), Ankara: Todaye Yayınları.
- Schein, H. E. (1976). *Örgütsel Psikoloji*, Eskişehir: İ.T.İ.A.Yayınları.
- Schyns, P. ve Koop, C. (2007). *Political Cynicism: Characteristics and Consequences of a Growing Phenomenon*, Paper to be presented at the 4th General ECPR Conference, Pisa, Italy, 6-8 September, 1-19.
- Sur, Ö. (2010). *Örgütsel sinizm: Eskişehir ili büro çalışanları üzerine bir alan araştırması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Tatlıldil, E. (1993). *Toplum, Eğitim ve Öğretmen, Öğretmen adayları üzerinde yapılan bir araştırma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi) İzmir. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İzmir.
- Tayfun, A., ve Çatır, O. (2014). Hemşirelerin örgütsel sinizm düzeylerinin incelenmesi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 347-365.
- Thompson, A., ve Strickland, A. J. (2003). *Strategic Management*. New York:, McGraw Hill.
- Ulaş, S.E. (2002). *Felsefe Sözlüğü*. Ankara: Bilim Sanat Yayınları.
- Uyar Bulut, B. (2018). *Öğretmenlerin örgütsel güven ve örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul.
- Yalçın, H. (2022). *Öğretmenlerin pozitif psikolojik sermaye düzeyleri ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Antalya.